

- врахування витрат на посередницькі послуги при формуванні фінансового результату;
- уникнення подвійного оподаткування при операціях із нерезидентами.

Таким чином, посередницькі послуги є важливим інструментом оптимізації зовнішньоекономічної діяльності. Водночас, їх використання потребує високого рівня облікової культури, дотримання чинного законодавства України у сфері бухгалтерського обліку, податкового та митного регулювання. Правильне документальне оформлення та своєчасне відображення таких операцій в обліку дозволяє уникнути фінансових ризиків та податкових санкцій, а також сприяє підвищенню ефективності міжнародної діяльності підприємств.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» ; наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. №290 : станом на 03. лист. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.

2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV : станом 09 квіт. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

3. Коваленко О. Посередницькі послуги у сфері ЗЕД. *uteka.ua*. 2024. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-ved-i-valyutnye-operacii-7-posrednicheskie-uslugi-v-sfere-ved>.

4. Податковий Кодекс України : Кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI ; станом на 01 квіт. 2025 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102755.html.

Степнова Д. Є.,
студентка I курсу, спеціальність «Облік і оподаткування»
Науковий керівник: **Протасов В. В.,**
ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»
м. Житомир

ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ВІДПУСКНИХ

Питання нарахування основної та додаткової оплати праці є надзвичайно важливими для працівників будь-якого підприємства, оскільки вона впливає на рівень матеріального забезпечення працюючих громадян. Особливої актуальності це питання набуває в умовах постійних змін законодавчого регулювання праці, трансформацій ринку праці та економічної нестабільності.

Підставою для надання щорічної відпустки є заява працівника та графік відпусток, затверджений на підприємстві. На основі цих документів видається наказ про надання відпустки. Нарахування відпускних здійснюється відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати № 100 від 08.02.1995 р. [1].

В умовах скасування святкових та неробочих днів у зв'язку з правовим режимом воєнного стану в Україні розрахунок середньоденної заробітної плати здійснюється шляхом ділення сумарного доходу за розрахунковий період на 365 календарних днів.

Для працівника, який відпрацював на підприємстві більше 12 місяців, розрахунок середньої заробітної плати здійснюється на основі доходу за останні 12 місяців, що передують місяцю надання відпустки. Розглянемо інформацію про нарахований дохід для нарахування відпускних у табл. 1.

Таблиця 1 - Заробітна плата та дні в розрахунковому періоді

Рік	Місяць	Дохід	Відпрацьовано			Коефіцієнт підвищення окладу
			Днів	Годин	Кал. днів	
2024	Квітень	19 714,58	20	129,3	30	1
2024	Травень	19 508,71	17	108,6	31	1
2024	Червень	22 552,45	22	140,2	30	1
2024	Липень	21 789,00	27	174,7	31	1
2024	Серпень	21 468,78	18	112,6	31	1
2024	Вересень	21 814,00	25	160,9	30	1
2024	Жовтень	22 705,00	27	174,7	31	1
2024	Листопад	22 675,34	23	147,1	30	1
2024	Грудень	22 583,00	26	167,8	31	1
2025	Січень	22 376,00	26	167,8	31	1
2025	Лютий	18 187,50	24	154	28	1
2025	Березень	19 650,00	21	168	31	1
	Всього	255 024,36	255	1 637,7	365	

Тоді середньоденна зарплата по календарних днях становить:

$255024,36 \text{ грн} : 365 \text{ кал.дн.} = 698,70 \text{ грн/кал.дн.}$

Відпускні за 14 календарних днів нараховані в розмірі:

$698,70 \text{ грн/кал.дн.} * 14 \text{ кал.дн.} = 9781,76 \text{ грн.}$

Працівникові, який пропрацював на підприємстві, в установі, організації чи у фізичної особи - підприємця або фізичної особи, які в межах трудових відносин використовують працю найманих працівників, менше року, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за фактичний час роботи, тобто з першого числа місяця після оформлення на роботу до першого числа місяця, в якому надається відпустка або виплачується компенсація за невикористану відпустку, матеріальна (грошова) допомога [2].

Розглянемо порядок нарахування відпускних працівникові, який на підприємстві відпрацював менше одного року, був прийнятий на роботу 19 вересня 2024 року. Для нарахування відпускних беремо заробітну плату за попередні 6 місяців, а саме з 01.10.24 по 31.03.25. Дані про заробітну плату та календарні дні для оплати відпускних наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Заробітна плата та дні в розрахунковому періоді

Рік	Місяць	Дохід	Відпрацьовано			Коефіцієнт підвищення окладу
			Днів	Годин	Календарних днів	
2024	Жовтень	22 705,00	27	174,7	31	1
2024	Листопад	22 675,34	23	147,1	30	1
2024	Грудень	22 583,00	26	167,8	31	1
2025	Січень	22 376,00	26	167,8	31	1
2025	Лютий	18 187,50	24	154	28	1
2025	Березень	19 650,00	21	168	31	1
	Всього	128176,81	147	979,4	182	

Середньоденна зарплата по календарних днях становить:

$128176,81 \text{ грн} : 182 \text{ кал. дн.} = 704,27 \text{ грн/кал.дн.}$

Відпускні за 14 календарних днів нараховуються в розмірі:

$704,27 \text{ грн/кал.дн.} * 14 \text{ кал. дн.} = 9859,78 \text{ грн.}$

Бухгалтер проводитиме відповідні утримання із загального місячного оподаткованого доходу, що включає відпускні та нараховану суму заробітної плати після відпустки. Сума загального місячного доходу відноситься до витрат підприємства.

Отже, правильне та своєчасне нарахування відпускних є ключовим аспектом дотримання трудового законодавства, що забезпечує соціальні гарантії працівників.

В умовах воєнного стану та скасування святкових днів, бухгалтерія повинна враховувати нові підходи до розрахунку календарних днів, що впливають на загальну суму відпускних. Нарахування та виплата відпускних є не лише обов'язком підприємства, а й свідченням його фінансової дисципліни та соціальної відповідальності перед працівниками.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 року №100 ; станом на 12 верес. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF#Text>.